

vidt der kunde være noget veien for, at han her i Storthingsbygningen holdt et Foredrag for Storthingets Medlemmer om Stenbitsholms Slots Ruiner. Jeg har tilladt mig at sige, at jeg troede, der ikke var noget at indvende derimod, og mente da, at han isaafald kunde holde sit Foredrag i Storthingets Forsamlingsaal i Eftermiddag Kl. 6. Hvis nogen skulde have nogen Indvending at gjøre derimod, vilde det være ønskelig, at han udtalte sig.

Dernæst vil jeg tillade mig at meddele Storthinget, at jeg i Egenkab af den sidst fungerende Præsident har tilladt mig paa Foranledning og efter Konferance med nogle Storthingsmænd at henstille til Storthingets Kontorchef at lade indlægge Telefonledning til hvert Komitæværelse. Jeg skal medgive, at det kunde være en dristig Handling, naar man ikke har Storthingets Samtykke; men jeg troede, at det for Bekvemmelighedens og Rytens Skyld havde saa stor Betydning, at jeg tillod mig at sætte det iværk. Jeg kan tilføie, at Foranstaltningen ikke vil koste noget, da Telefonselskabet har været saa liberalt at udrede alt det fornødne. Udgifterne vil kun blive, hvad der medgaar til Nærskontingent og til Telefonbetjening. Hvis ingen udtaler nogen Dadel over, hvad der er foretaget, anser jeg det, som er gjort, for godkjendt af Storthinget. — Jeg opfatter altsaa Thingets Tausshed som Samtykke.

Dernæst vil jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der vil blive holdt Storting imorgen for at modtage kongelige Propositioner og private Forslag, forsaavidt de indløber; men da det er af Bigtighed for Kontoret at have nogen Tid, har jeg tænkt, at det kunde være tidsnok at sætte det Møde til Kl. 11. I det Møde har jeg troet, at det vilde være rigtigst at foretage Valg paa Valgkomite.

Forhandlingerne blev derefter udsat til Kl. 2³/₄.

Modtagen af den dertil opnævnte Deputation indsendt den kongelige Norske Regjering sig Kl. 3 i Storthinget.

Regjeringens første Medlem, Hs. Exc. Statsminister Hagerup, oplæste et kongeligt aabent Brev, der var saalydende:

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt:

Da Omstændighederne hindrer Os fra denne Gang personlig at aabne Storthingets Forhandlinger, ville Vi, i Overensstemmelse med den af Os i Vort Statsraad tagne Beslutning, ved dette Vort Aabne Brev naadigst bestikke Vort Statsminister i Kristiania, Hs. Exc. Hr. Francis Hagerup,

eller i hans Forfald den dertil af Vort Norske Regjering udnævnte Statsraad til i Vort Navn og paa Vore Vegne og paa den i Grundlovens § 74 foreskrevne Maade at aabne det i indeværende Aar sammentrædende Storthings Forhandlinger med den ham tilligemed dette Vort Aabne Brev, naadigst tilskillede Tale og Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse i den Tid, som er forløben, siden Nationens Repræsentanter sidst var samlede.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Januar 1896.

Oscar.

G. Gram.

Statsministeren oplæste derefter følgende Trontale:

Gode Herrer og norske Mænd!

De forenede Rigers Forhold til alle fremmede Magter er uforandret venstabeligt. Sige som Rigerne hidtil har bevaret sin fulde Handlefrihed uden at have givet noget som helst Tilagn om Bistand til fremmed Magt under muligens opkommende Stridigheder eller Forvillinger, saaledes er det mit Haab, at det ogsaa for Fremtiden vil forundes dem at indtage en lignende fuldt uafhængig Holdning.

Efterat jeg den 14de Oktober f. A. havde udnævnt et nyt Raad, hvori de forskjellige politiske Partier er repræsenterede, er efter min Foranstaltning norske og svenske Mænd traadt sammen til Indledning af unionelle Forhandlinger. Disse Mænd afholdt i den Anledning flere Møder i Stockholm under afvigte December Maaned og vil fortsætte sine Overlægninger i Norge iaar efter Afsluttelsen af Storthingets Forhandlinger. Jeg nærer det Haab, at deres Arbejde vil bane Veien for en Overenskomst, der kan blive til varig Lykke for begge mine Folk.

En Række vigtige Lovforslag vil blive Eder forelagte, blandt hvilke jeg særlig vil sætte Eders Opmærksomhed ved Forslag til nye Love om den høiere Almenskole, om geistlige Embedsmænds og Kirkejangeres Lønninger, om Forandringer i Konkurslovgivningen, om Umyndiggjørelse, om Lods-væsenet, om Rekvifition og Hesteudskrivning for Mobiliseringsstilsælde samt forøvrigt af tidligere Storthinget forelagte Lovforslag, der endnu ikke af dette er blevne behandlede, og som nu paany vil blive Eder forelagte, navnlig: Love om Behandling af forsømte Børn, om Bygningsvæsenet, om Forandringer i Værnepligtslovgivningen, om Sygeforsikring for Arbeidere, samt om Betaling for offentlige Forretninger.

Underhandlingerne med den portugisiske Regjering om Afsluttelse af en ny Handels- og Søfartstraktat er tilendebragte med det Resultat, at

ny Traktat er underskrevet af de Besuldmægtige. Den vil blive Eder forelagt.

Som Følge af en Ijor af den svenske Rigsdag fattet Beslutning om Ophævelse af den svenske Lov om de forenede Rigers indbyrdes Handels- og Søfartsforholde vil den norske Lov herom af 30te Mai 1890 i Mæret 1897 træde ud af Kraft. Til Overveielse om Istandbringelse af en ny Lov er der nedsat en Komité af Mænd fra begge Riger.

De nødvendige forberedende Underjogelser for Gjennemførelsen af den i 1894 vedtagne Lov om delvis Omordning af det civile Embedsværk er saa vidt fremskredne, at Resultaterne heraf i en nærmere Fremtid vil kunne fremlægges.

Flere Spørgsmaal af Vigtighed for vort Forsvarsvæsen er under Overveielse og vil blive Eder forelagte, saaledes om Udskrivningsvæsenets og det militære Undervisningsvæsenets Ordning samt om Tilveiebringelse af forsøgt Befal.

Der er under Forberedelse i vedkommende Departement Forslag til Love om Torsefiskerierne i Nordlands og Tromsø Amt samt om Kontrol med Tilvirkning og Salg af Margarín. Arbeidet kan snart ventes afsluttet. Ligeledes vil der blive gjort Vestræbelsler for saa hurtigt som muligt at fremme de fornødne Overveielser angaaende de foreliggende Forslag til Love om Aktieselskaber samt om en forandret Ordning af det militære Retsvæsen.

I det jeg herved erklærer Norges Riges 45de ordentlige Storthings Forhandlinger aabnede, nedbeder jeg Herrens Betsignelse over Eders Gjerning og forbliver Eder, gode Herre og norske Mænd, med al Kongelig Yndest og Naade velbevaagen.

Givet paa Stockholms Slot den 30te Januar 1896.

Oscar.

G. Gram.

Efterat derpaa en Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse, siden Nationens Repræsentanter sidst var samlede, var oplæst af Statsraad Milten, modtog Præsidenten paa Storthingets Begne forannævnte Dokumenter og htrede:

„Da nu Kongeriget Norges Storting atter gaar til sin vigtige og ansvarfulde Gjerning, sker det med det sædvanlige Ønske: Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget“.

I dette Ønske istemte Storthingets øvrige Medlemmer.

Den norske Regjering forlod derefter Storthinget, ledsaget af den Deputation, som havde modtaget samme.

Efter Forslag af Præsidenten besluttedes dernæst enstemmig:

De modtagne Dokumenter udlægges til Eftersyn for at foretages i et senere Møde.

Præsidenten: Jeg antager, at den Beretning, som den Deputation har at afgive, der skulde kom-

plimentere den norske Regjering, kan modtages af Thinget imorgen.

Mødet hævet Kl. 3,20.

Møde den 4de Februar.

Præsident: S. Nielsen.

Dagsorden:

1. Valg paa Medlemmer af Valgkomiteen.
2. Referat.

Statsraad Stang Lund overbragte endel kongelige Propositioner, der senere refereredes. (Se nedenfor under Referat.)

Præsidenten: Jeg tillader mig nu, at henstille til Formanden for den Deputation, der paa Storthingets Begne skulde complimentere den norske Regjering, at oplyse, hvad den har at meddele Thinget.

Bøllstad: Jeg kan meddele, at Deputationen har udført sit Hverv, og at Regjeringen takkede for den viste Opmærksomhed.

Præsidenten: Førend der gaaes over til Valg paa Medlemmer af Valgkomiteen, vil jeg tillade mig at stille det sædvanlige Forslag:

1. Stortinget og dets Afdelingers Præsidenter bemyndiges til at afslutte Kontrakt med en eller flere Bogtrykkere angaaende Trykning og Korrektur af Dokumenter og Indstillinger til Stortinget og dets Afdelinger og de sidstes Beslutninger paa billigste Vilkaar og forøvrigt i det væsentlige paa de Betingelser, der ved lignende Overenskomster under de sidste Storting er bleven benyttede.
2. Stortinget og dets Afdelingers Præsidenter bemyndiges til:
  - a) at antage det fornødne Antal Referenter til at optage og redigere Debatteerne i Stortinget og dets Afdelinger overensstemmende med den dem givne Instrux,
  - b) til at træffe Overenskomst med en eller flere Bogtrykkere om Udgivelse af den saaledes redigerede „Stortingstidende“ med Bidrag af Statskassen paa Betingelse af, at mindst 250 Exemplarer af Tidenden leveres gratis til Stortinget og forøvrigt paa de Vilkaar, som Præsidenterne finder hensigtsmæssige og betryggende,
  - c) til enhver Tid at afgive de Bestemmelser, der maatte paatræves til Gjennemførelse af denne Beslutning.